

Огляд аналогічних освітніх програм (рівень другий: магістр) зі спеціальності 035 Філологія

Закордонні університети

Для порівняння вивчалися програмами з англійської філології (035 Філологія, рівень другий: магістерський) таких закордонних вузів як: Сучавський університет імені Штефан чел Маре (м. Сучава, Румунія), Лодзький університет (Польща), університет імені Лóранда Етвеша (м. Будапешт, Угорщина), Університет Пáвля Йóзефа Шафáрика (м. Кошиця, Словаччина). Перш за все програми відрізняються своєю структурою від програми Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Структура програми Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича більш розширена, програми усіх закордонних університетів акцентують увагу на предметах, які будуть вивчатися, деякі (наприклад, програма університету імені Лóранда Етвеша) інформують студентів про результати навчання та сфери діяльності, де можуть застосовуватися здобуті знання. Щодо компетентностей, то вони описані тільки у програмі Сучавського університету імені Штефан чел Маре, вони також поділяються на загальні та фахові, але їхня кількість менша порівняно з тими, що вказані у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (5 загальних та 3 фахових). Вказані компетентності також виокремлені у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, але деякі з них віднесені до іншої групи компетентностей, наприклад «здатність працювати в команді та автономно» у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відноситься до загальних компетентностей, а у програмі Сучавського університету імені Штефан чел Маре відноситься до фахових. Щодо предметів, поданих у програмах, на сайтах деяких університетів вказуються тільки обов'язкові предмети до вивчення, а перелік вибіркового не поданий (наприклад, програма університету імені Лóранда Етвеша). Тут пропонується як і у нашому університеті предмети *Прикладної лінгвістики та Теоретичної лінгвістики*, але поглиблено вивчається культура Британії. А у програмах Сучавського університету імені Штефан чел Маре та Університет Пáвля Йóзефа Шафáрика (Словаччина) вказуються, як і в нашій ОПП, обов'язкові, вибіркового, а також факультативні предмети (Сучавський університет імені Штефан чел Маре), які не описані у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. До них віднесено предмети, які допомагають отримати поглиблені знання з педагогіки: *Психопедагогіка, Розробка та управління освітніми програмами, Дидактика*. В основному перелік предметів співпадає з нашою програмою, але є такі, які відрізняються. Багато предметів сфокусовані на євроінтеграцію, особливо

вивченню культури Європейських країн: *Європеїзм та етноцентризм, Культурне та мовне спілкування в європейському просторі* і т.д. Також більша увага, приділяється вивченню питань комунікативної лінгвістики, комунікації, риторики, дискурсу: *Психоаналіз та спілкування, Течії та тенденції у вивченні комунікації* (Сучавський університет імені Штефан чел Маре); а також культур Британії, США, літературознавству та писемного мовлення (Університет Пávла Йóзефа Шафáрика (Словаччина)).

Програма Лодзького університет групує предмети у три модулі. Перший модуль включає обов'язкові предмети, другий додаткові та третій спеціалізовані предмети. Перелік предметів у наших програмах відносно співпадають, але знову у програмі Лодзького університету велика увага приділяється вивченню британської культури.

Українські університети

Для порівняння вивчалися програмами з англійської філології (035 Філологія, рівень другий: магістерський) таких українських вузів як: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Київський національний лінгвістичний університет.

Структура деяких програм відрізняється в описі предметної галузі, зокрема цілі та теоретичний зміст узагальнені (програма Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Київського національного лінгвістичного університету). Найбільше за структурою програма Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича подібна до програм Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Київського національного лінгвістичного університету. Однак, у програмі Київського національного університету імені Тараса Шевченка додатково описані програмні результати навчання для вибіркового дисциплін. Вибіркові дисципліни подані блоками відповідно до тематики «Лінгвістика» та «Герменевтика та наратологія». В описі комплексного кваліфікаційного іспиту подані також типи завдань та програмні результати навчання, які ними перевіряються. У програмі університету імені Тараса Шевченка велика частина предметів присвячена більш поглибленому вивченню комунікації та комунікативної лінгвістики, літературознавству, перекладацькому аспекту, а також є предмет *Корпоративна етика*. Але ця програма містить більше кредитів, ніж програма Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. А у програмі Київського національного лінгвістичного університету більше уваги приділяється вивченню писемного мовлення та перекладознавству. В той же час у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича більше годин виділяється на опанування англійської для конкретних цілей, тобто удосконалення конкретної лексики та навичок.

Щодо структури програми іншого університету, вона не є ідентичною до структури програми Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, так у програмі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника всебічно описані *Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти*, а також вказані нормативні документи, якими керуються для дотримання цих вимог. До цих вимог відносяться: *визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, в тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.* Деякі вимоги коротко відображені у нашій програмі: *забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.* Також вказані джерела, якими керувалися при створенні програми.

Предмети поділені на цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки. В середині циклу предмети поділені на обов'язкові та вибіркові. До загальної підготовки входять теоретичні дисципліни, до професійної підготовки входять невелика частина теоретичних дисциплін та переважають практичні дисципліни, а також сюди відносяться практика та написання наукової роботи. У програмі цього університету виділяється більше годин на вивчення другої іноземної мови. Тоді як у програмі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича більше годин на методику викладання фахової дисципліни та теоретичні фахові дисципліни.

Компоненти освітньо-професійної програми Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича здебільшого співпадають з компонентами освітньо-професійних програм інших українських вузів (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Київський національний лінгвістичний університет). Відмінність полягає в тому, що у кожному університеті поглиблено вивчається певна галузь англійської філології. Але це – очікувані результати, адже компоненти

обумовлюються метою та цілями кожної програми. А вони у свою чергу впливають з назви програм, які є різними.

Пропонуємо: розшири підготовку здобувачів вищої освіти за ОПП у сфері іншомовної комунікації і ввести вибірккову дисципліну «Комунікативні стратегії усного мовлення другою іноземною мовою (німецька / французька)» у блок В 4. та дисципліну «Актуальні питання комунікативної лінгвістики» у блок вибіркових дисциплін В 3. Також ввести дисципліну «Актуальні питання перекладу» у блок вибіркових дисциплін В3.